

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudkyně JUDr. Martiny Küchlerové, Ph.D. a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobců: a) JUDr. J. M.
b) Mgr. Š. M.
žalobkyně b) zastoupena obecným zmocněncem žalobcem a)

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

za účasti: **Ing. T. J.**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2025, č. j. KUKHK-UP-2025-23882-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobci se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové domáhají zrušení výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno a ve zbytku

potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Náchod (stavební úřad) ze dne 10. 3. 2023, č. j. MUNAC 23689/2023. Posledně uvedeným rozhodnutím stavební úřad žalobcům nařídil odstranění stavby označené jako: „*Ohrazení pozemku p.p.č. X pro pěstební účely, k.ú. X*“ (dále jen „Stavba“).

2. V návaznosti na zahájení řízení o odstranění Stavby, jehož výsledkem jsou výše specifikovaná rozhodnutí, podali žalobci dne 11. 9. 2023 žádost o dodatečné povolení Stavby. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 4. 9. 2024 zamítl uvedenou žádost podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení Stavby podali žalobci odvolání, které žalovaný zamítl a uvedené rozhodnutí potvrdil. Posledně uvedené rozhodnutí žalovaného obstálo v soudním přezkumu před zdejším soudem, neboť žaloba žalobců proti němu byla zamítnuta rozsudkem ze dne 31. 3. 2026, č. j. 30 A 49/2025-81. Protože nebyla Stavba ani dodatečně povolena, vydal stavební úřad rozhodnutí, ve kterém nařídil její odstranění.

II. Argumentace účastníků

3. **Žalobci** předně uvedli, že stejně jako v soudním řízení o přezkum rozhodnutí o dodatečné povolení Stavby, i v řízení nyníjším, namítají, že se nejedná o Stavbu ve smyslu stavebně-právních předpisů, tj. ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona, která by vyžadovala patřičné přivolení stavebního úřadu. Dle názoru žalobců totiž nebyla naplněna potřebná „míra“ stavební či montážní technologie. Protože se dle názoru žalobců nejedná o Stavbu, pak není právními předpisy (stavebním zákonem) vyžadováno její povolení, pročez není důvod vést řízení o její odstranění ve smyslu § 129 stavebního zákona. Žalovaný proto měl řízení o odstranění stavby zastavit, neboť se nejedná o stavbu ve smyslu stavebního zákona.
4. Dále žalobci, obdobně jako v řízení o dodatečném povolení Stavby, namítali, že Stavba je svým charakterem ohrazením a nikoli oplocením. To má vážné procesní důsledky, neboť ohrazení je stavba nevyžadující rozhodnutí či jiné opatření dle stavebního zákona. Žalovaný zcela opomněl funkci a účel Stavby, bez tohoto posouzení o Stavbě hovoří jako o „oplocení“, jeho rozhodnutí je tak v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
5. Žalobci dále namítali překročení pravomoci správních orgánů obou stupňů. Dle názoru žalobců žalovaný překročil svou pravomoc danou mu § 130 odst. 1 stavebního zákona. Žalobci obecně souhlasí s tím, že zákon v § 130 odst. 1 stavebního zákona dává stavebním úřadům pravomoc uložit vlastníkovu stavby v rozhodnutí o nařízení odstranění stavby povinnost předložit stavebnímu úřadu postup technologických prací. Nicméně jazykovým výkladem i systematickým zařazením tohoto ustanovení je zřejmé, že stavební úřad má ve výroku rozhodnutí o nařízení odstranění stavby pouze právo uložit vlastníkovu stavby povinnost, aby před zahájením prací předložil stavebnímu úřadu návrh postupu prací při odstraňování stavby. Stavební úřad nemá pravomoc si návrh technologického postupu prací pořídit sám, a to již během řízení o odstranění stavby, a následně na základě takto nezákonně pořízeného podkladu ukládat vlastníku stavby povinnosti. Správní orgány obou stupňů vybočily ze svých zákonných pravomocí, neboť samy opatřily návrh technologického postupu prací. Žalovaný v rozhodnutí zaměňuje „dokument bouracích prací“ za neformální dokument označený jako „technologický postup prací“.

6. Poslední žalobní námitkou žalobci namítali nepřiměřený zásah do jejich vlastnických práv. Tuto námitku formulovali jako dílčí žalobní tvrzení proti některým podmínkám uloženým ve výrokové části rozhodnutí o odstranění stavby. Žalobci upozornili na skutečnost, že je jim ukládá povinnost realizovat odstranění Stavby přístupem výhradně z pozemku, na kterém se Stavba nachází, ačkoli žalobci vlastní i sousední pozemek, na kterém je i zpevněná přístupová komunikace.
7. Dále brojili proti podmínce č. 10 rozhodnutí o odstranění Stavby, kde je formou „upozornění“ konstruována podmínka jiného orgánu, než je stavební úřad, konkrétně orgánu ochrany životního prostředí. Tato podmínka navazuje na opatření orgánu ochrany životního prostředí ze dne 25. 8. 2022, které žalobci považovali za závazné stanovisko a napadli jej postupem podle § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Z obsahu rozhodnutí žalovaného jim ale není zřejmé, co a jak bylo následně přezkoumáváno a s jakým výsledkem.
8. Žalobcům nevyhovuje ani lhůta stanovená pro dobrovolný výkon jim uložené povinnosti. Stavební úřad k odstranění Stavby stanovil zdánlivě dostatečnou lhůtu v délce trvání 6 měsíců. Lhůta ale dostatečná není. Žalobci mají práce na odstranění Stavby zahájit do dvou měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí stavebního úřadu. V daném případě ale může být problém s ročním obdobím, ve kterém se aktuálně žalobci budou nacházet. Dle žalobců mělo ze strany žalovaného (i s ohledem na charakter Stavby) dojít k prodloužení lhůty o několik měsíců či alespoň vypuštění lhůt týkajících se povinnosti zahájit práce a tyto oznamovat stavebnímu úřadu. Takový postup by nevedl k žádným podstatným újmám, ať již na straně žalovaného či třetích osob a nenastal by ani rozpor s veřejným zájmem.
9. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě uvedl, že ji považuje za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Odkázal na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a některé jeho závěry krátce zopakoval.

III. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body.

Námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného

11. Krajský soud se nejprve zabýval žalobní námitkou, podle níž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
12. Obecně platí, že vlastní přezkum žalobou napadeného rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, z jehož odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je nicméně vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Konstatování nepřezkoumatelnosti by tedy mělo být v soudní praxi spíše výjimečné (přiměřeně viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29).

13. Dle žalobců se žalovaný nezabýval charakterem a účelem Stavby, bez dalšího ji hodnotil jako „oplocení“, ačkoli jde o „ohrazení“, které nevyžaduje přivolení stavebního úřadu a nemůže tak jít o „stavbu nepovolenou“. Krajský soud v této souvislosti odkazuje zejména na str. 13-18 žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se zde velmi podrobně zabýval charakterem Stavby, jejím stavebně-technickým provedením a účelem s ohledem na její zasazení v daném místě. Správní orgány obou stupňů se obdobnými otázkami velmi podrobně zabývaly již v řízení o dodatečném povolení Stavby.
14. Dle krajského soudu napadené rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, je srozumitelné a je z něj zřejmé, jak žalovaný posoudil odvolací námitky žalobců stran charakteru a účelu Stavby a proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Ostatně žalobci stěžejní závěry žalovaného k výše uvedeným námitkám v podané žalobě zpochybňují. Nesouhlas žalobců s hodnocením správních orgánů nepřezkoumatelnost rozhodnutí nezpůsobuje.

Řízení o dodatečném povolení stavby vs. řízení o jejím odstranění

15. Krajský soud pro účely vypořádání dalších žalobních námitek na tomto místě připomíná, že v nyní projednávané věci je nutno terminologicky a věcně vymezit rozdíl mezi řízením o dodatečném povolení stavby a řízením o jejím odstranění. Obě tato řízení potom vycházejí z dikce § 129 stavebního zákona.
16. Nejvyšší správní soud se obsahovým rozdílem mezi uváděnými řízeními rovněž zabýval například ve svém rozsudku ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017-48, kde uvedl, že: „*Řízení o dodatečném povolení stavby a řízení o odstranění stavby jsou dvě samostatná správní řízení, v každém z nich proto stavební úřad zkoumá naplnění odlišných zákonných podmínek. Pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), je pak podstatné pouze to, zda uvedená stavba byla provedena bez rozhodnutí či opatření vyžadovaného stavebním úřadem a nebyla povolena ani dodatečně; naopak nejsou relevantní námitky, které měli žalobci směřovat do řízení o dodatečném povolení stavby (např. tvrzená dobrá víra při realizaci stavby nebo námitka, že stavba není v rozporu s veřejným zájmem).*“
17. Obecně potom dále platí, že řízení o odstranění stavby je řízením zahajovaným výhradně z úřední moci (a zároveň i z úřední povinnosti) stavebního úřadu; zjistí-li stavební úřad existenci „černé“ stavby, nemá na vybranou, jestli toto řízení zahájí nebo ne, ale musí tak učinit, a to neprodleně (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 As 96/2014-40). Naopak řízení o dodatečném povolení stavby je řízením návrhovým, jeho zahájení závisí zásadně na aktivitě stavebníka, tj. na podání jeho žádosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 2 As 166/2015-33). Na rozdíl od řízení o dodatečném povolení stavby (v němž se postupuje v první řadě podle § 109 - § 115 stavebního zákona), pro řízení o odstranění stavby stavební zákon nestanoví zvláštní procesní pravidla, kromě speciální úpravy okruhu účastníků řízení (odst. 10); uplatní se v něm tedy obecná pravidla správního řádu.
18. V nyní projednávané věci nebyla Stavba dodatečně povolena, proto bylo bez dalšího – ve smyslu výše uvedeného – rozhodnuto o jejím odstranění.
19. V poměrech řízení o odstranění Stavby je nutné zabývat se charakterem stavby, neboť pokud má být tato odstraněna, protože nedisponuje patřičným přivolením stavebního úřadu, musí jít skutečně o stavbu, která to které veřejnoprávní přivolení stavebního úřadu potřebuje. S uvedenou námitkou – charakterem Stavby – je nutné se vypořádat jako s předběžnou otázkou v tom smyslu, zda daná stavba vůbec podléhá povolovacímu či ohlašovacímu režimu dle stavebního zákona – a až následně je možné konstatovat, že takovým aktem nedisponuje.
20. Krajský soud se touto otázkou ale již věcně zabýval, a to ve svém rozsudku ze dne 31. 3. 2026, č. j. 30 A 49/2025-81, neboť žalobci obdobnou námitku vznesli již v soudním přezkumu rozhodnutí o dodatečném povolení Stavby. Vypořádání dané námitky proto krajský soud níže opakuje a shrnuje po vzoru svých závěrů vyslovených ve věci vedené pod sp. zn. 30 A 49/2025.

Povaha stavby (oplocení vs. ohrazení) a její soulad s územně plánovací dokumentací

21. Žalobci tedy opakovaně namítli, že *ohrazení* jejich pozemku vůbec není stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Pak není ani důvod vést řízení o jeho dodatečné povolení, Za správnost vyhotovení: R. V.

respektive odstranění. I kdyby se snad o stavbu jednalo, dle názoru žalobců nemá tato stavba charakter *oplocení*. Není tedy v rozporu s územně plánovací dokumentací.

22. Krajský soud předesílá, že při posuzování těchto námitek nevycházel pouze z podkladů obstaraných stavebním úřadem při místním šetření konaném dne 3. 10. 2023. Správní spis totiž obsahuje celou řadu dalších relevantních podkladů. S těmito krajský soud velmi podrobně pracoval ve svém rozsudku ze dne 31. 3. 2026, č. j. 30 A 49/2025-81, viz konkrétně body 10-17 a 23-29 rozsudku. Na tam uvedené závěry a skutková zjištění krajský soud na tomto místě odkazuje. Tam uvedené závěry vztahující se k problematice dodatečného povolení Stavby jsou v podstatné míře závazné, respektive výchozí, i pro řízení na něj obsahově navazující (podmíněné) v podobě řízení o odstranění stavby (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, č. j. 6 As 211/2017-88, *Peklo na Čertovině*). Obdobným způsobem postupoval rovněž žalovaný, který velmi detailně analyzuje charakter a účel Stavby, včetně jejího stavebně-technického provedení na str. 13-18 žalobou napadeného rozhodnutí. Tyto jeho úvahy rovněž korespondují s těmi, které již dříve vyslovil v řízení o dodatečném povolení Stavby.
23. Podle § 2 odst. 3 stavebního zákona se stavbou rozumí *veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu* (zvýraznění doplněno soudem).
24. Krajský soud s odkazem na svůj rozsudek ze dne 31. 3. 2026, č. j. 30 A 49/2025-81, opakovaně konstatuje, že se v posuzovaném případě jedná o stavbu ve smyslu výše citovaného ustanovení stavebního zákona, neboť je evidentní, že jde o stavební dílo vzniklé montážní technologií. Žalobci sice v žalobě tvrdí, že jde o snadno demontovatelné ohrazení bez trvalého zásahu do pozemku, tomuto tvrzení ale nic nenasvědčuje. Naopak z podkladů obsažených ve spisu je zřejmé, že sloupky, mezi kterými je natažené pletivo, stejně jako vstupní brána, jsou pevně usazeny v zemi. Podle protokolu z prohlídky konané dne 13. 2. 2020 jsou sloupky usazeny v betonových patkách a podle protokolu z prohlídky konané dne 4. 8. 2020 je ocelová brána ukotvena do základu ze ztraceného bednění. Také z výkresů, které jsou součástí projektové dokumentace přiložené žalobci k jejich žádosti o dodatečné povolení stavby ze dne 11. 9. 2023, je patrné, že sloupky jsou usazeny v patkách o hloubce 0,6 m (viz řez na výkresu č. D.1.1), byť tato projektová dokumentace nespécifikuje materiál tvořící základové patky. Pro definici pojmu stavba navíc ani není určující způsob spojení stavebního díla se zemí (lze si tedy představit i stavbu, která není pevně usazena v zemi). Soud odkazuje také na rozhodovací praxi, která obdobná stavební díla běžně považuje za stavbu. Nejvyšší správní soud například neměl žádné pochyby o tom, že oplocení z kovových sloupků a pletiva o výšce 150–160 cm bylo stavbou podléhající režimu stavebního zákona (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2008, č. j. 7 As 17/2007-59, č. 1816/2009 Sb. NSS).
25. Soud zároveň souhlasí se správními orgány v tom, že posuzovaná Stavba má povahu oplocení. Tento závěr plyne nejen z obsahu projektové dokumentace ke stavbě, ale i ze skutečného způsobu jejího provedení, který je doložen fotografiemi založenými ve spisu. Pro posouzení druhu stavby je přitom rozhodující skutečný charakter stavby, nikoliv její

označení v projektové dokumentaci (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 As 33/2012-48).

26. Podle správních orgánů se za ohrazení běžně považuje dočasná konstrukce sloužící k ochraně a prostorovému vymezení chovu hospodářských zvířat a zvěře a pěstebních ploch. Ohrazení není pevně a trvale spojeno se zemí, jeho demontáž musí být snadná a nesmí znehodnotit půdní fond či pozemky určené k plnění funkcí lesa. Oproti tomu oplocení je stavba (konstrukce) chránící pozemek před vstupem osob a zvířat, spojená se zemí pevným základem. Proti tomuto obecnému vymezení rozdílu mezi ohrazením a oplocením žalobci nic nenamítají a ani soud nevidí důvod se od něj odchýlit.
27. Dále správní orgány již pro účely řízení o dodatečném povolení Stavby odkázaly na vymezení uvedených pojmů obsažené přímo v územním plánu města Náchod. *Oplocení* je v textové části odůvodnění územního plánu definováno jako *stavba (konstrukce) chránící pozemek před vstupem osob a zvířat, spojená se zemí pevným základem*. *Ohrazení* je dále definováno jako *dočasná konstrukce sloužící k ochraně a prostorovému vymezení chovu hospodářských zvířat a zvěře, pěstebních ploch (vč. lesních školek) apod, ohrazení nesmí být pevně a trvale (tj. základem) spojeno se zemí, jeho demontáž musí být snadná a nesmí znehodnotit ZPF či PUPFL*. Územní plán města Náchod tedy vymezuje oplocení a ohrazení obdobným způsobem.
28. Podstatné pro posouzení věci je také to, že pozemek p. č. 1057/20 se dle územního plánu města Náchod nachází v nezastavěném území, v ploše s rozdílným způsobem využití NZ - *plochy zemědělské*. K regulativům (ne)přípustného využití funkční plochy NZ.
29. Jak již krajský soud konstatoval výše, posuzovaná stavba je pevně spojena se zemí a není možné ji snadno demontovat. Zároveň je zřejmé, že neslouží k prostorovému vymezení chovu hospodářských zvířat a zvěře či pěstebních ploch, ale že jejím skutečným účelem je ochrana pozemku před vstupem osob a zvířat. S tím není v rozporu skutečnost, že pletivo dosahuje výšky pouze 1,5 m. Taková výška oplocení zahrady přiléhající k rodinnému domu není nijak výjimečná. Důsledně zabránit vstupu všech osob na pozemek takové oplocení jistě nedokáže, ale pro základní ochranu před pohybem náhodných kolemjdoucích (a zvěře) je postačující. Ani skutečnost, že se na zahradě žalobců nachází mimo jiné také pěstební zeleň, kterou je třeba chránit před okusováním zvěří, nečiní z posuzované stavby bez dalšího ohrazení.
30. Krajský soud ve shodě se správními orgány považuje za důležité také to, že posuzovaná Stavba nezachovává prostupnost krajiny. Velikost ok u použitého pletiva je dle fotografií taková, že s výjimkou těch nejdrobnějších živočichů vytváří bariéru pro pohyb zvěře. Argumentace žalobců, že branky a brány nacházející se v oplocení (dle žalobců ohrazení) jejich pozemku nejsou uzamčeny, tak nemůže na hodnocení věci nic změnit. Z účelu užívání stavby vymezeného v dokumentaci přiložené žalobci k žádosti o dodatečné povolení stavby ze dne 11. 9. 2023 („*zabezpečení proti okusu stromů zvěří*“) je ostatně patrné, že stavba vymezuje prostor, ve kterém není žádoucí pohyb zvěře. To je přitom v rozporu s regulativy přípustného využití funkční plochy NZ. Krajský soud připomíná, že územní plán města Náchod výslovně nepřipouští v nezastavěném území umisťovat stavby *oplocení* a ve funkční ploše NZ připouští pouze *ohrazení pozemků pro chovné a pěstební účely*. Takové ohrazení zároveň musí zajistit prostupnost krajiny, ve smyslu *propojení zástavby s přírodním zázemím*.

31. Krajský soud proto opakovaně a v návaznosti na svůj rozsudek ze dne 31. 3. 2026, č. j. 30 A 49/2025-81, shrnuje, že posuzovaná Stavba je v rozporu s územním plánem města Náchod. Pozemek žalobců p. č. X se dle uvedeného územního plánu nachází v nezastavěném území, v ploše s rozdílným způsobem využití NZ - plochy zemědělské. V této ploše pak nelze za žádných okolností umístit oplocení, za splnění územním plánem stanovených podmínek by v ní bylo možné umístit pouze ohrazení. Posuzovaná Stavba je přitom oplocením. I kdyby se snad jednalo o ohrazení, Stavba by nebyla v souladu s podmíněně přípustným využitím stanoveným v územním plánu pro plochy NZ (*ohrazení pozemků pro chovné a pěstební účely - za podmínky zajištění prostupnosti krajiny*). S ohledem na regulaci, kterou pro danou funkční plochu stanoví územní plán města Náchod, tak nebylo možné stavbu dodatečně povolit.

Námítka překročení pravomoci správních orgánů obou stupňů

32. V další části žaloby žalobci namítali překročení pravomocí ze strany správních orgánů obou stupňů ve vztahu k požadavkům § 130 odst. 1 stavebního zákona. Žalobci se domnívali, že stavební úřad nemá pravomoc si sám obstarat návrh technologického postupu bouracích prací. Takto pořízený podklad je dle názoru žalobců pořízený v rozporu se zákonem a nelze proto na jeho základě ukládat vlastníkům stavby podmínky. Dle názoru žalobců má stavební úřad ve výroku rozhodnutí o nařízení odstranění stavby pouze právo uložit vlastníkově stavby povinnost, aby před zahájením prací předložil stavebnímu úřadu návrh postupu prací při odstraňování stavby.

33. Nastíněný výklad žalobců krajský soud nesdílí.

34. Obsahem rozhodnutí o odstranění stavby jsou kromě obecných náležitostí také konkrétní podmínky, které stavební úřad musí nebo může v takovém rozhodnutí stavebníkovi uložit (§ 130 odst. 1 stavebního zákona). Jedná se o podmínky společné jak povolovacímu, tak i nařizovacímu rozhodnutí o odstranění stavby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2024, č. j. 7 As 235/2024-30). Specifické náležitosti rozhodnutí o odstranění stavby jsou pak upraveny ve vyhláškách souvisejících se stavebním zákonem (např. vyhláška č. 268/2009 Sb., nebo vyhláška č. 503/2006 Sb.).

35. Úmysl zákonodárce přitom spočívá v tom, aby k odstranění stavby došlo způsobem, který bude stavebnímu úřadu předem znám, bude v souladu s veřejným pořádkem a nebude nepřiměřeným způsobem zasahovat do práv třetích osob (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2021, č. j. 2 As 135/2020-29). To dokládá i § 130 odst. 1 stavebního zákona, dle kterého je stavební úřad oprávněn (nikoli povinen, pozn. krajského soudu) uložit stavebníkovi povinnost předložit návrh technologického postupu odstranění stavby. Úmyslem zákonodárce není ponechat odstranění stavby v gesci vlastníka (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2024, č. j. 7 As 235/2024-30, podobně též rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 5. 2017, č. j. 50 A 53/2016-42).

36. S ohledem na výše uvedený výklad je zřejmé, že správní orgány obou stupňů nikterak nepřekročily pravomoci jim svěřené v § 130 odst. 1 stavebního zákona.

37. Stejně tak není pochyb o znění požadavku na odstranění Stavby. Po zásahu žalovaného zní v tomto ohledu část výroku prvostupňového rozhodnutí nově, konkrétně tedy tak, že: „11. Odstranění stavby bude prováděno v souladu s technologickým postupem prací (přívodní

zpráva, souhrnná technická zpráva – název stavby „Odstranění stavby oplocení“, označeno v A PRŮVODNÍ ZPRÁVA v bodě A.1.1 c) předmět PD: Dokumentace bouracích prací), zpracovaným Ing. Milošem Vondřejcem, autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby (ČKAIT 0602490).“

38. S tímto podkladem (označeným jako „Dokumentace bouracích prací“) stavební úřad pracoval jako s technologickým postupem prací, čímž stavební úřad v rozhodnutí o nařízení odstranění stavby zabezpečuje odstranění stavby způsobem, který mu bude předem znám, bude v souladu s veřejným pořádkem a nebude nepřiměřeným způsobem zasahovat do práv třetích osob. Technologický postup prací je zpracovatelem označen nevhodně jako Dokumentace bouracích prací.

Námítka nepřipustného zásahu do vlastnických práv žalobců

39. Řadou dílčích námitek žalobci napadali zejména podmínky uložené ve výrokové části rozhodnutí stavebního úřadu a vztahující se k postupu při odstranění Stavby.
40. Způsob odstranění Stavby plyne z již výše uváděného technologického postupu prací (označený zpracovatelem jako Dokumentace bouracích prací). V něm se zpracovatel zabýval tím, že Stavba bude odstraňována, respektive staveniště bude napojeno přes stávající přístup na pozemek, na kterém se Stavba nachází. Žalobci v řízení neuváděli a dosud neuvádí, že takový postup není možný. Pouze poukazují na to, že jsou vlastníky i dalšího a sousedního pozemku se zpevněným povrchem, který by byl rovněž pro realizaci odstranění Stavby vhodný. Autorizovaná osoba nicméně zvolila pozemek, na kterém je Stavba reálně umístěna, neboť jej považovala za dostačující (k tomu viz str. 21 žalobou napadeného rozhodnutí).
41. Stejně tak není pravdou, že by z rozhodnutí žalovaného nebylo zřejmé vypořádání jejich námítky proti závěrům opatření Městského úřadu Náchod, odboru životního prostředí, ze dne 25. 8. 2022. Proti tomuto opatření (jehož závěry se rovněž odrážejí v podmínkách rozhodnutí o odstranění Stavby) podali žalobci odvolání a žádali jeho přezkum ve smyslu § 149 odst. 7 správního řádu. Nadřízený dotčený orgán ale stavebnímu úřadu sdělil, že v tomto případě nejde o tzv. závazné stanovisko a postup ve smyslu § 149 správního řádu nepřichází v úvahu (tento závěr je zřetelný ze str. 22 žalobou napadeného rozhodnutí). Jedná se „pouze“ o vyjádření k záměru odstranění stavby oplocení na pozemku, na které nelze nahlížet jako na závazné stanovisko ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu.
42. Podle § 18 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 503/2006 Sb. rozhodnutí o odstranění stavby kromě obecných náležitostí rozhodnutí a náležitostí podle odstavce 1 dále obsahuje podmínky, kterými se podle potřeby zajistí dodržení požadavků dotčených orgánů. Dotčený orgán (odbor životního prostředí Městského úřadu Náchod) v opatření ze dne 25. 8. 2022 považoval za důležité upozornit vlastníky Stavby na tam uvedené povinnosti a stavební úřad je uvedl pod bodem 10, odrážky 4 a 5 do výroku rozhodnutí o odstranění stavby. Uvedené je formulováno jako „upozornění“, neboť stavební úřad upozorňuje na povinnosti jinak plynoucí ze zákona. Tento postup nezakládá nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, respektive rozhodnutí stavebního úřadu.
43. Lhůta k odstranění Stavby v délce šesti měsíců není dle názoru krajského soudu nedostačující. V tomto ohledu krajský soud odkazuje na odůvodnění žalovaného na str. 27-28 žalobou napadeného rozhodnutí. Protiprávní stav je dán jednáním vlastníků Stavby (žalobců) a je nežádoucí. Je proto nezbytné jej v co nejkratší možné době odstranit. Lhůta

Za správnost vyhotovení: R. V.

k odstranění Stavby je stanovena v délce 6 měsíců, v takovém časovém období budou zcela jistě dány povětrnostní podmínky pro její odstranění bez jakýchkoli komplikací. Rovněž lhůta stanovená pro zahájení prací na odstranění Stavby nebyla krajským soudem shledána jako nezákonná či jakkoli nestandardní.

IV. Závěr a náklady řízení

44. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že uplatněné námitky jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
45. O náhradě nákladů řízení účastníků (tj. žalobců a žalovaného) soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
46. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. (ve znění účinném od 1. 1. 2026) *právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci, pokud bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí nebo jiného úkonu napadeného žalobou. V ostatních případech má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.* V posuzované věci osoba zúčastněná na řízení neuplatnila žádné náklady na řízení, soud proto ani blíže neposuzoval, zda by jí dle citovaného ustanovení náležela jejich náhrada.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 7. května 2026

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu